

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 12 stycznia 2006 r. w sprawie przeniesienia sędziego w stan spoczynku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2011 r.,

skargi odwołującej się o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2006 r., w sprawie III KRS 3/06

odrzuca skargę.

Uzasadnienie:

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr [...] z dnia 12 stycznia 2006 r. na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082 ze zm.) i art. 73 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) przeniosła w stan spoczynku M. W. sędziego Sądu Rejonowego w Ł. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że stosownie do art. 71 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w art. 70 § 2 tego Prawa. Wielomiesięczna absencja chorobowa sędzi uzasadniała skierowanie jej na badanie przez lekarza-orzecznika ZUS. Konsultacja psychologiczna, którą lekarz

ten uznał za nieodzowną, stanowiła jeden z istotnych elementów tego badania. Stąd też niestawiennictwo na to badanie wypełnia dyspozycję art. 71 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Odwołanie od tej uchwały wniosła sędzia M. W., która zarzuciła naruszenie: 1) § 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 152, poz. 1725), polegające na tym, że na oryginale uchwały brak pieczęci Rady z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej, co powoduje, że nie ma on cech dokumentu urzędowego i nie wywołuje skutków prawnych; 2) § 25 ust. 2 wskazanego rozporządzenia, polegające na niewykazaniu dokumentem urzędowym przewinienia służbowego, tj. niepoddania się badaniu lekarskiemu w trybie art. 70 § 2 Prawa o u.s.p., "w sytuacji gdy postępowanie dyscyplinarne w tym przedmiocie w stosunku do i uczestniczki nie było wszczęte"; 3) § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz.U. Nr 273, poz. 2711), przez pominięcie, że "wyłącznym podmiotem" uprawnionym do skierowania na badanie w przedmiocie niezdolności do pracy jest Oddział ZUS, a nie prezes sądu; 4) art. 328 § 2 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu uchwały wskazania faktów, które Rada uznała za udowodnione oraz dowodów, na których oparto rozstrzygnięcie; 5) art. 71 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych polegające na stwierdzeniu, że uczestniczka nie poddała się badaniom lekarskim na wniosek kolegium Sądu Okręgowego w Ł., w sytuacji, gdy nie była wezwana przez Oddział ZUS na dodatkowe badania przez konsultanta psychologa, a stawiała się na badanie w dniu 28 kwietnia 2005 r., na które została wezwana przez Oddział ZUS i badaniu się temu poddała.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 10 maja 2006 r. sygn.. akt III KRS 3/06 oddalił odwołanie.

Sąd Najwyższy uznał za niezasadny zarzut naruszenia § 7 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22 grudnia 2001 r., z którym uczestniczka wiąże skutek w postaci niewywołania skutków prawnych przez uchwałę o przeniesieniu jej w stan spoczynku. Uczestniczka uważa, iż uchwała Rady o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku, której oryginał nie został opatrzony pieczęcią urzędową jest nieważna

(nie istnieje), gdyż nie jest dokumentem urzędowym wywołującym skutki prawne. Tymczasem, zdaniem Sądu Najwyższego, przepis ten stanowi tylko tyle, że Rada używa pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej. Nie określa on więc, na czym polega "używanie" przez Radę pieczęci, a przede wszystkim nie wskazuje, jakie są skutki jej "nieużycia". Zgodnie z art. 12 ustawy o KRS, Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych, do ważności jej uchwał potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu, a podjęcie uchwały następuje bezwzględną większością głosów, w głosowaniu jawnym lub tajnym na żądanie członka Rady. Uchwała Rady w przedmiocie przeniesienia uczestniczki w stan spoczynku została podjęta zgodnie z tymi warunkami, jest więc ważna i skuteczna.

Ponadto, uchwała (jej odpis) została też uczestniczce skutecznie doręczona.. Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22 grudnia 2001 r., pisma w sprawach rozpatrywanych przez Radę doręcza się uczestnikom postępowania za zwrotnym poświadczeniem odbioru, przy czym pisma adresowane do sędziów doręcza się za pośrednictwem prezesów właściwych sądów. Prezes sądu jest zwierzchnikiem służbowym sędziów danego sądu (art. 22 § 1 pkt 4 Prawa o u.s.p.) i przy dokonywaniu czynności w stosunku do sędziów może posługiwać się podległymi mu służbami. Odpis uchwały Rady był prawidłowo doręczony uczestniczce, a odmowa przyjęcia przez nią korespondencji była bezpodstawna.

Sąd Najwyższy uznał, że nietrafny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu uchwały wskazania faktów, które Rada uznała za udowodnione oraz dowodów, na których oparto rozstrzygnięcie. Przede wszystkim do postępowania przed Radą stosuje się przepisy ustawy o KRS i rozporządzenia wykonawczego, a nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Kodeks ten ma tylko odpowiednie zastosowanie w zakresie przepisów o skardze kasacyjnej do postępowania przed Sądem Najwyższym z odwołania od uchwał Rady (art. 13 ust. 6 ustawy o KRS). Według art. 13 ust. 1 ustawy o KRS, w sprawach indywidualnych, w których przysługuje odwołanie, uchwały Rady wymagają uzasadnienia i doręczenia zainteresowanemu. Żaden przepis ustawy ani rozporządzenia wykonawczego nie precyzuje wymagań, jakie powinno spełniać uzasadnienie uchwały Rady. Przyjmując w tym zakresie konieczność spełnienia ustalonych standardów

proceduralnych można uznać, że uzasadnienie zaskarżalnej uchwały Rady powinno wskazywać jej podstawę faktyczną i prawną. Taki warunek uzasadnienia zaskarżonej uchwały spełnia.

Za bezzasadny uznał Sąd Najwyższy zarzut naruszenia § 25 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 22 grudnia 2001 r., polegającego na niewykazaniu dokumentem urzędowym przewinienia służbowego, tj. niepoddania się badaniu lekarskiemu w trybie art. 70 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych "w sytuacji gdy postępowanie dyscyplinarne w tym przedmiocie w stosunku do i uczestniczki nie było wszczęte". Rozpoznawana sprawa nie dotyczy przewinienia służbowego i wszelkie odwołania do postępowania dyscyplinarnego są bezprzedmiotowe.

Sąd Najwyższy uznał za niezasadny zarzut naruszenia § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz.U. Nr 273, poz. 2711), przez pominięcie, że "wyłącznym podmiotem" uprawnionym do skierowania na badanie w przedmiocie niezdolności do pracy jest Oddział ZUS, a nie prezes sądu. W ocenie Sądu Najwyższego, do kierowania sędziego na badania i wydania orzeczenia o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego w ogóle nie stosuje się przepisów rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy, gdyż dotyczy ono postępowania w sprawach o świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Najwyższy zważył, że według art. 71 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w art. 70 § 2 tego Prawa, jeżeli z żądaniem badania wystąpiło kolegium sądu albo Minister Sprawiedliwości. Przez "badanie, o którym mowa w art. 70 § 2 Prawa o u.s.p." należy rozumieć wszystkie rodzaje badań, niezbędnych do oceny niezdolności do pełnienia obowiązków przez sędziego i wydania orzeczenia w tym przedmiocie, w tym także konsultacje z różnych dziedzin, które lekarz orzecznik ZUS uzna za konieczne. Uczestniczka bez uzasadnionej przyczyny nie poddała się dodatkowemu badaniu przez psychologa, które lekarz orzecznik ZUS uznał za konieczne dla wydania orzeczenia co do jej niezdolności do pełnienia obowiązków

sędziego. W ten sposób uczestniczka uniemożliwiła wydanie orzeczenia w tym przedmiocie. Sąd Najwyższy stwierdził w konkluzji, że trafnie więc Krajowa Rada Sądownictwa oceniła, że zostały spełnione przesłanki art. 71 § 2 Prawa o u.s.p., a zarzut naruszenia tego przepisu jest bezzasadny.

W piśmie z dnia 20 stycznia 2011 r. uczestniczka wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2006 r. sygn.. akt III KRS 3/06, uchylenie tego wyroku i uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 stycznia 2006 r. z powodu niekonstytucyjności aktu prawnego będącego podstawą orzeczenia (art. 401 ¹ k.p.c.) oraz umorzenie „całego postępowania.” W uzasadnieniu skargi podniosła między innymi, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 19 listopada 2009 r. sygn.. akt KK 62/07 stwierdził, że art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (w zakresie, w jakim zawiera zwrot "i postępowania przed Radą," jest niezgodny z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2009 r. Nr 202, poz. 1567 r., a przepis art. 12 ust. 6 we wskazanym zakresie utracił moc obowiązującą z dniem 2 grudnia 2010 r. Zdaniem uczestniczki, w tych okolicznościach tryb postępowania Krajowej rady Sądownictwa w sprawach indywidualnych, uregulowany rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 152, poz. 1725), obecnie rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą, przestał obowiązywać. Wobec powyższego, postępowanie prowadzone przez Krajową Radę Sądownictwa w sprawie przeniesienia uczestniczki w stan spoczynku było prowadzone bez regulacji prawnej dotyczącej postępowania przed Radą. W tej sytuacji, zdaniem uczestniczki, „organ odwoławczy nie miał możliwości prawnych, by ocenić postępowanie organu pierwszej instancji i zasadności jego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Podstawy skargi o wznowienie postępowania wyczerpująco określają przepisy art. 401, 401¹ i 403 k.p.c.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przepisy normujące podstawy wznowienia prawomocnie zakończonych postępowania należy interpretować ściśle i niedopuszczalna jest ich wykładnia rozszerzająca (postanowienie SN z 6 listopada 2009 r., sygn. akt I CO 17/09). Zasada ta odnosi się również do art. 401¹ k.p.c., tj. do podstawy wydania prawomocnego orzeczenia z zastosowaniem przepisu prawnego, który później przez Trybunał Konstytucyjny został zakwestionowany w części lub w całości (postanowienie SN z 6 listopada 2009 r., sygn. akt I CO 17/09).

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r., K 62/07 orzekł, że art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 100, poz. 1082, ze zm.), w zakresie w jakim zawiera zwrot „i postępowania przed Radą” jest niezgodny z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji RP. Wyrok Sądu Najwyższego z 10 maja 2006 r., sygn. akt III KRS 3/06 nie został wydany na podstawie tego przepisu. Tymczasem z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że określona w art. 401¹ k.p.c. podstawa wznowienia występuje jedynie wtedy, gdy Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z Konstytucją przepis, który był podstawą wydania zaskarżonego prawomocnego orzeczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2007 r., III PO 3/07, OSNP 2008, nr 21-22, poz. 340, z dnia 20 czerwca 2007 r., V CNP 45/07; z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CZ 103/08 niepubl.; z dnia 6 listopada 2009 r., sygn. akt I CO 17/09, niepubl.; z dnia 21 listopada 2007 r., sygn. akt I CO 22/07, niepubl.; z dnia 31 sierpnia 2007 r., III CO 8/07, niepubl.; z dnia 18 października 2007 r. III CO 14/07, niepubl.).

Oznacza to, że skarga o wznowienie nie została oparta na ustawowej podstawie, a w konsekwencji podlegała odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).